

הוכן עיי כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

עירובין דף צט.

האם יכול לעמוד אדם ברה"י ולטלטל חפץ ברה"ר תוך ד' אמות,
או לעמוד ברה"ר ולטלטל חפץ ברה"י?

בחסותם הצריכים לו	בסתם חפצים	לסתם דמתניתין
אסור ¹	מותר	לר' מאיר
אסור - גזירה שמא יביא אצלו		לר' מאיר

היה אוכל דבילה² (-תאנה) בידיים מסואבות (-סתם ידיים שאינם נטולות), ונגע בתוך פיו,
מה הדין לר"מ ור' יוסי? [תוד"ה הוא, רבי].

לגירסא שהביאו התוס'	לגירסא שלפנינו וגירסת ר"ח	לר' מאיר
טהור	טמא	לר' יוסי
טמא	טהור	לר' יוסי

מה הדין בהנ"ל אליבא דר' יהודה?

בכח	ברוק רגיל	בלא היפך ³
לר' יוחנן: כהמחלוקת ברוק [להו"א דר"ל: הדבילה טמאה ⁶]	לר' יהודה דמשנתנו: הדבילה טמאה ⁴ לר' יהודה בכלים: הדבילה טהורה ⁵	בהיפך
הדבילה טמאה		בהיפך

אדם העומד ברה"י האם מותר לו להוציא פיו וראשו לרשות אחרת ולאחוז כלי ולשתות?

כשמוציא ראשו לרה"ר	כשמוציא ראשו לרה"ר	לאביי
אסור	אסור	לר' רבא
מותר - דלא גוזרים גזירה לגזירה	אסור	לר' רבא

¹ הכי אמר רב יוסף בסוף העמוד, שמודים רבנן בחפצים הצריכים לו, ולכן גם לרבנן אסור לאדם לעמוד ברה"י ולשתות ברה"ר ולהיפך, דחיישינן שמא יביא את כלי השתיה עמו.

² רש"י מפרש שהיתה של תרומה, וכיון שסתם ידיים שלא נטלם הם שניות - לכן פוסלות את התרומה. ואילו התוס' (בד"ה היה) מפרשים שמייירי גם בחולין, דהיות שנגעו סתם ידיים ברוק שבפיו - שהוא משקה, הרי הרוק נעשה תחילה (-ראשון לטומאה), ופוסל את החולין להיות שני.

³ פ"י, שרק נמצא הרוק בחלל פיו, אבל לא היפך בו בלשונו כדי להוציאו לחוץ, וכן באוכל מייירי באופן שלא היפך בלשונו ברוק ובמאכל, שבאופן זה אין הרוק עדיין נחשב משקה.

⁴ ולר"ל בהו"א גם למשנתנו טהור, כמבואר בהערות בסמוך.

⁵ כן אמר ר' יהודה בפירוש במשנה בכלים, ולפי ר' יוחנן החליף בזה ר' יהודה את שיטתו מאשר אמר אצלנו, כי אצלנו סובר ר' יהודה שכיון שנתאסף הרוק בפיו אסור ללכת כך ד' אמות ברה"ר, חזינן שגם בלא היפך חשוב דבר בפני עצמו, וכן לענין טומאה חשוב משקים לטמא.

⁶ ר"ל סבר להעמיד את משנתנו שמייירי בכיח שרק באופן זה מחייב ר' יהודה אם הלך עמו ד' אמות ברה"ר - גם בלא היפך, אבל ברוק אה"י מודה ר' יהודה שפטור. וא"כ מובנת שיטתו בכלים שאמר שהדבילה טהורה, דמייירי ברוק. אלא שלפ"י אה"י אם היה לו כיח בפיו בשעה שאכל את הדבילה והכניס ידו, יהיה טמא.

הוכן עיני כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
daf@dafyomi.co.il • 6515004 טל/פקס

עירובין דף צט:

האם מותר לשתות יין מן הגת בלא מעשר¹ - ומשום שהוא שתיית עראי?

כשמוזג היין במים צוננים	כשמוזג היין במים חמים	
מותר	מותר	לר' מאיר ²
אסור	אסור	לר' אלעזר בר' צדוק
מותר	אסור	לחכמים

האם מותר לאדם העומד ברה"ר לקלוט מים או לצרף פיו או כלי למזחילה או צינור שעל בית?

לצרף כלי	לקלוט	
אסור	מותר ⁴	במזחילה ³
יש בפי הצינור רוחב ד': אסור אין בו רוחב ד': מותר	מותר	בצינור ⁵

בור ברה"ר שיש לו חוליא כדלהלן, האם מותר למלא ממנו מים בחלון שעל גביו?

במופלג הבור מהבית ד' טפחים	בסמוך הבור לבית	
ממלאים ממנו ⁶	ממלאים ממנו	כשיש בחוליא גובה י'
אין ממלאים ממנו	ממלאים ממנו ⁷	כשמצטרף הבור והחוליא לי'

¹ דשתיה על הגת כל זמן שלא עקרו משם להוציאו מחוץ לגת היא שתיית עראי, וזה דוקא כששותה מהגת, אולם אחר שנמשך היין לבור ששם הוא מתכנס בו, הוי גמר מלאכתו למעשר ואסור.

² ובאופן שמכניס ראשו ורובו תוך הגת, שאז נחשבת שתייתו כשתיית עראי, אבל בלא זה אסור.

³ מזחילה היא כמין חצי צינור המותקן בשיפוע צמוד לאחד מדופני הבית, ואליו שופכים כל המרזבים הקטנים הנמצאים בכמה מקומות בגג, ודרך המזחילה להיות תוך ג' טפחים אל הגג, ולכן דינה כהגג שהוא רה"י, אף שהיא נמצאת בתוך י' טפחים מרה"ר. ועתה אם מצרף כלי אל פי המזחילה, הרי הוא כמוציא מרה"י לרה"ר ואסור, אולם אם כבר יצאו המים מן המזחילה, מותר לו לקולטם.

⁴ מבואר ברש"י ותוס' דבין למעלה מי' ובין למטה מי' מותר.

⁵ דרך פי הצינור להיות מופלג מן הגג יותר מג' טפחים, דיורד ללמטה. אך אם יש בפי הצינור ד' טפחים הוא חשוב ככרמלית, והוא מוציא מכרמלית לרה"ר.

⁶ ואלבא דרב הונא זה החידוש שבאה המשנה לאשמועינן, שכיון שיש חוליא עשרה, הרי כשמוציא את המים מרה"י ומעלה אותם על החוליא שהיא ג"כ רה"י ומשם לבית - אינו עובר דרך רה"ר כלל, אולם אם אין חוליא עשרה הרי שעובר דרך רה"ר ואסור.

⁷ ואלבא דר' יוחנן זה החידוש שבאה המשנה לאשמועינן, שבור וחוליתו מצטרפים לעשרה טפחים להחשב רה"י.